

VESZPRÉMI MEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehíresek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér

felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Jobbra-balra.

Nem új dolog a gróf Károlyi Mihály *nemzetiségi* politikája. Néhai való öreg Mocsáry Lajos kezdte azt a nyolcvanas években, amit az akkori, Irányi Dániel elnöklété alatt állott 48-as és függetlenségi párt rossz szemmel is nézett. Szóvá is tették egy pártértekezleten, amikor alighanem Ugron Gábor (az öreg) gyengéd, de határozott alakban tudtára adta Mocsárynak, hogy annak a férfinak, aki a nemzetiségek igényeit legyezeteti, nincs helye a Kossuth Lajos hagyományait ápoló párt kötelékében. — Ez akkor volt. Vajon mi változott azóta olyan nagyot, hogy most nincs úgy? Az elvek vagy az emberek? Bizonyára az utóbbiak. Hanem akkor azt a 48-as cégért jó lenne onnét leakasztani a helyébe tenni a 18-at. Mert 1918 — haj! — nem azonos 1848-al...

Béküljünk ki.

A béke hajnalhasadása már előre löveli fényugarait. Ha a pirkadás nem is olyan rózsaszínű, amilyennek a központi hatalmak méltán remélhették, nem szabad lemondóan elfordítani tőle a tekintetünket, hanem őszinte örömmel kell üdvözölnünk majd a béke felkelő, életet adó napját.

A nagy természet örök törvényei megváltoztathatlanok. A világegyetem bolygói miriádjainak csakugy, mint a földi lakók millióinak sorsát egyazon erők szabályozzák s azok egyensúlyának örök érvényű tanát csak megállapítani, de megváltoztatni nem adatott meg embernek Istenen kívül.

Az Isten pedig most így akarta. Megnyugvással kell tehát fogadnunk az ő akaratát, amit legelsősorban tiszta lelkiismeretünkben merithetünk. Az igazságért küzdöttünk bátran, becsületesen, jobb ügyhöz méltó önzetlenséggel, — nincs okunk tehát szégyenkezni a történetek miatt. És ha a mai gyűlölködő nemzedék elvakultságától nem is várhatjuk, de az utókor elfogulatlan ítélete meg fogja állapítani, hogy az igazság, amely egyedül nem alkalmazkodik az erők tantételéhez, nem bukott el. Sőt talán éppen most fog feltámadni.

Higyük ezt keresztényi hittel, de ne merüljünk az elérhetetlen eszmény hajszolásába. Hosszu ut van még odáig s nagy kérdés, hogy arra felé vezet-e az, amelyiket álunkban oly szépen kicirkalmaztunk. Ne ringassuk magunkat világmegváltói ábrándokkal, amihez csak isteni küldetéssel juthatott egyet-

lenegyszer az embernek született Jézus, hanem kövezzük ki a mi magyar igazságunk utját, hatalmas, honi földön fejtett terméskövekkel. Azon biztosabb lesz a járásunk, mint azokon az igen szép szociális elméleteken, amelyeket légvárak fundamentumából vettek kölcsön az emberi boldogság utjának kikövezésére fanatikus rajongók.

Ámde ehhez is csak *egyesült erővel* lehet hozzáfogni, nem pedig annak szétforgácsolásával. Azok a világesemények, amelyek a keletkezőben levő békét megérlelték, elég okulást nyújthatnak e tekintetben. Ausztria, amely nem egységes erőből tevődött össze, áldozatul esett a világháborúnak. Tőlünk függ, hogy ugyanez be ne következék rajtunk, hanem Ausztria halotjaiból feltámadjon egy új, erős és életképes *független Magyarország*. Ha mindnyájan akarjuk ezt, illetőleg ha valamennyien csak ezt akarjuk, akkor meg is lesz az. De ha vezérszerépet játszó politikusaink közül egyetlen is csupán jelszónak használja arra, hogy ürügyével a hatalmat megszerezhesse pártjának, akkor a béke felkelő napja bizony örök sötétséget boríthat e sokat szenvedett nemzetre.

Hát béküljünk ki; kössünk békét ne csak az ellenséggel, hanem legelsősorban és mielőbb itthon, magunk között. Mink pártszempontok és személyi tekintetek nélkül, őszinte odaadással támogatjuk törekvésekben mindazokat, akik akár a fórumon, akár itt, a perferiakon igaz hazafias érzéstől áthatva munkálkodnak a haza boldogságán. —chl.—

Politikai hírek.

— Erők egyesítése. — kormányválsággal. Megjárták vezető politikusaink a bécsi utat és valamennyien a király elé járultak *Wekerle* miniszterelnök, báró *Szerényi* keresk. miniszter, gróf *Zichy Aladár* őfelsége személye körüli miniszter, herceg *Windischgrätz* (három ízben) közéletmező miniszter, gróf *Tisza István*, gróf *Andrássy Gyula*, gróf *Apponyi Albert* és gróf *Károlyi Mihály* pártvezérek. Az utóbbi pártjának sajtója fennen hirdette, hogy Károlyi Bécsből mint miniszterelnök megbízott fog visszatérni, mert a békét addig nem lehet megkötni, amíg *rendszerváltás* nem áll be a kormányban. Hogy mi történt a gróf másfél óras audienciáján, arról *8 nem nyilatkozhatott*, de igen illetékes helyen kijelentették, hogy még nem érkezett el *Károlyi Mihály* óraja. Lehet, hogy *Wekerle* elhagyja helyét, de utóda vagy *Windischgrätz* herceg, vagy báró *Wlassits Gyula*, a főrendiház elnöke, vagy *Névcy Lajos* lesz. A mai

parlament vezetőfőfiai között különben teljes az *egység* a békekérdésben, amelyről a királyi kihallgatásokon szó esett, természetesen a délszláv, nemzetiségi és osztrák alkotmányváltozás kérdésével kapcsolatosan. És igen valószínű, hogy a béketárgyalásoknál Magyarország külön képviselőt kap gróf *Andrássy Gyula* személyében. A radikális lapok perze tovább folytatják a hangulatkeltést gróf *Károlyi Mihály* miniszterelnöksége mellett s kiindja, nem eredményes-e? S ha ez a látma akár egyes politikuskok hazafias törekvését, akár a nemzeti nagy célt veszélyezteti, abban ezek a politikuskok hibásak. Mert azzal, hogy bedugják a füllüket, még nem tették halhatatlanná a zsvajt mások számára. — A bel- és külpolitikai helyzetről különben általános tájékoztatást nyújtott gróf *Tisza* Istvánnak a nemzeti munkapárt csütörtöki ülésén tartott felszólalásán, amelyet a következőkben ismertetnek:

— Ezekből a fejtegetésekből kidomborodott többek között az a tény, hogy az osztrák belviszonyok fejlődése természetszerűleg napirendre hozza a *Magyarország és Ausztria közötti viszony* kérdését. Azok az események, a melyek az utolsó hetekben Ausztriában történtek, utajukban megindították azokat a premisszákat, a melyeken az 1867. évi kiegyezés alapszik és a melyek lehetővé tennék az 1867-iki kiegyezésben megállapított apparátus működését. Ha azok az aggodalmak, a melyeket ez idő szerint táplálunk, megvalósulnak, a dualizmusnak az 1867-iki kiegyezés alapján való fentartása lehetetlenné válnék s az összes magyar hazafiaknak az lesz a feladatuk, hogy a megváltozott viszonyokhoz képest óvjuk meg az országnak évezredes függetlenségét és biztonságát a magyar nemzet jogainak és érdekeinek teljes megóvását. Ujalt *Tisza* István gróf fejtegetéseiben arra is, hogy a *nemzet szövetség* azért kellett Magyarországnak, mert hosszabb idő óta szembeállított magunkat a cári autokratá orsz hatalomnak éppen a mi létünket fenyegető expanzív törekvéseivel. A háborúnál pedig nem tőlünk függött, hogy meddig folytatjuk azt. Folytatnunk kellett azért, mert ellenségeink hadicéljai egyenesen *nemzetünk létét fenyegették* és kétségtelenül egészen más békefeltételekkel találóknak szemben magunkat, ha Szerbiát meg nem verték volna s a cári orosz birodalom és Románia ki nem hullottak volna ellenségeink sorából. A háboruba Magyarország nehéz szívvel ment bele és kezdettől fogva minden illetékes tényező ismétellen, határozottan precizizozta, hogy a háborúnak minden hódítási célzattól menten, *kiszórólóg védelmi* jellege volt. Az ország mai helyzetében az *összes magyar hazafiak kooperációját* tartja kívánatosnak, az azonban csakis a kontroverz *belpolitikai* kérdések kikapcsolása mellett lehetséges.

Lapzártakor vesszük a hírt, hogy külgyminiszterválságról is szó van. *Wekerle* miniszterelnök a kormánypártban péntek este hosszabb beszédben fejtegette a helyzetet, de erre csak legközelebb térhetünk vissza.

— *Nemzetiségek.* A Károlyi pártot, amely abban a képzalódsében él, hogy nélküle még csak szóba sem állanak velünk a békeről, kissé lehangozta Wilson amerikai

elnök gyors válasza. Ez azonban nem akasztotta meg gróf Károlyi Mihályt abban, hogy még királyi audienziája előtt, mint leendő miniszterelnök, vagy nádor, vagy ország-kormányzó tárgyalást ne kezdjen a magyar-országi nemzetségek vezetőivel a horvátok, szerbek, tótok és oláhok „önrendelkezési joga” felől. A nemzetségi pártvezérek azonban azt a kérdést veletléték föl, vajjon *miféle garanciát* tud nyújtani Károlyi arra, hogy a vele köthető megállapodásokat be is tudja majd váltani. E kérdésre a gróf ur — hála Istennek — *nem tudott* választ adni. — Itt említjük meg, hogy a horvát—szerb koalíció Zágribban szükségét látta egy *nemzeti tanács* megalakításának.

Wilson válasza Németországnak.

Lansing, az Egyesült államok államtitkárának a svájci ügyvivőhöz intézett jegyzéke, amelyben válaszol a német birodalmi kancellár jegyzékére, így szól:

Külgügyminiszterium, 1918. okt. 8.

Uram! Van szerencsém az elnök nevében elismerni október 6-iki jegyzékének átvételét, amely a német kormányának az elnökhöz intézett közlését magába foglalta és az elnök megbízott azzal, kérjem fel Önt, hogy a birodalmi kancellárnak a következő közlést tegye:

Mielőtt a császári német kormány kérésére válaszolna és azért, hogy a válasz oly őszinte és egyenes lehessen, ahogyan a benne foglalt fontos érdekek megkövetelik, szükségesnek tartja az Egyesült-Államok elnöke, hogy a birodalmi kancellár jegyzékének pontos értelmét felől bizonyosságot szeressen.

Azt hiszi a birodalmi kancellár, hogy a császári német kormány elfogadja azokat a feltételeket, amelyeket az elnök az Egyesült-Államok kongresszusához intézett január 8-iki üzenetében és az azt követő üzenetekben lefektetett és hogy a diszkusszióba bocsátkozás célja csupán az, hogy a feltételek gyakorlati alkalmazásának részletei felől megállapodást létesítsen?

Az Egyesült-Államok elnöke kötelességének tartja a fegyverszünetre vonatkozó javaslatra nézve annak kijelentését, hogy nem érezné magát jogosultnak arra, hogy azoknak a kormányoknak, amelyekkel az Egyesült-Államok kormánya a központi hatalmak ellen szövetségre lépett, fegyverszünetet javasoljon mindaddig, amíg ezeknek a hatalmaknak a hadseregei az ántánt államainak földjén állanak. A jóhiszeműséget bármint eszmecserénél (the good faith of any discussion) természetesen (manifestly) azzal bizonyítanak a központi hatalmak, hogy csapataikat a megszállott területekről mindenütt visszavonják.

Az elnök azt hiszi, hogy jogosítva van arra a kérdésre is, vajjon a kancellár csupán a birodalom a hatalmi tényezőinek nevében beszél (constituted authorities of the empire), amelyek eddig a háborút folytatták. A választ erre a kérdésre minden tekintetben rendkívül fontosnak tartja.

Fogadja Uram nagybecsülésemnek iameltelt bixtosítását.

Lansing Róbert.

A németek állítólag már felelték Wilsonnak és pedig a békére kedvező módon.

**Adakozunk az elesett katonák
Svegyei és árvaí javára!**

Színész vagyok.*)

Színész vagyok. A népek játszóim.
Ha látnak, oly boldognak látszom.
Pedig csak játszom.

Álarcot veszek, ha kiint járok,
Vidám vagyok és hahotázok:
Hogyha kiint járok.

A sok rossz ember ne sajnáljon!
A jökedvem nekik hagy fájjon!
Göggösen senki se sajnáljon.

Irigyeljenek, ez a vágyam!
Hazug részvét arcát ne lássam.
Az a vágyam!

A lelkeembe senkise lásson.
Boldog ember szerepét játszom.
Mindenki csak vidámnak lásson.

Ami fáj: fájjon csak magamnak.
Könnyeim befelé fakadnak.
Magamnak!

Vörtesy Gyula.

*) A „Kultur“-ból.

Hirek.

— **Katonai kitüntetések.** A király adományozta házierezeink körében a 3. o. k. é. k. a. h. m. és a kardokát, továbbá a *signum laudis* Pollacsek Zoltán 31. hgy. ezredbeli szkv. főhadnagynak; a kor. arany é. k. a. vit. érem szalagján dr. Wallner Emil 31. hgy. ezredbeli npf. ezredvezőnek; a *signum laudis* Schaffhauser József 31. hgy. ezredbeli t. hadnagynak. Adományoztatott a felhatalmazott parancsnokság által a 2. o. ezüst vit. érem Adácsi Kornél 41. h. táb. tarackoseredbeli t. zászlósna és Ipsics György 31. hgy. ezredbeli hadapródjelöltnek; a *bronx vit. érem újlag* báró Kornfeld Ferenc 41. h. táb. nehéz tüzérezredbeli t. hadnagynak.

— **Halálozás.** Schreiner János, veszprémi székeskáptalani kormányzó tegnap, 12-én 70 éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt Veszprémben. A közbecsülésben állott szeretelmű öreg urnak, aki hivatalát is a legnagyobb lelkiismeretességgel párosult jóakarattal töltötte be s a társadalmi életben is vezető szerepet vitt, halála osztatlan részvételt keltett Temetés holnap, 14-én d. u. lesz Veszprémben. Halálát gyermekei: Ferenc m. kir. honvédszázados és Károly veszprémi ügyvéd, tart. honvédtüzérhadapródjelölt és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Ezüst, bronz, vas. Vitéz házierezeink körében legújabbán a következő legénységi egyének nyertek kitüntetést: a kor. ezüst é. k. a. vit. érem szalagján** Petz Henrik t. főtüzemester, Rehák Ferenc Ágoston tüzemester a 41. h. táb. tüzérezredben, Juhász György alőrmester a VI. sz. csendőrkertületben; **az 1. o. ezüst vit. érem** Szit Teleszfor npf. tizedes a 31. hgy. ezredben, Császár Márton t. hajtó tüzér a 7. h. táb. ágyuzezredben, Lukács László tizedes a 41. h. táb. tarackoseredben; **a 2. o. ezüst vit. érem újlag** Szedlacsek Ferenc npf. őrvezető és Reilli Vince npf. a 31. hgy. ezredben; **ugyanazt először** Szabó József npf. a 31. hgy. ezredben, Kishudra Imre npf., Szabó János t. hajtótüzér, Kovács Sándor hajtótüzér, Szele János, Giricz István hajtótüzér a 7. h. táb. ágyuzezredben, Németh Sándor Bochner Konrad tizedesek, Varga János, Holzinger Károly tüzérek a 41. h. táb. tarackoseredben; **a bronx vit. érem harmadszor** Mayer György t. főtüzemester, Keller József, Rákos Győző főtüzérek, Rézsa Ernő, Csácsi Kovács János, Dombai György npf. tüzérek a 41. h. táb. nehéz tüzérezredben; **ugyanazt újlag** Zugar József tizedes, Orox György t. tizedes, Mezei Péter hajtótüzér, Hodollik Pál npf. hajtótüzér, Ferinc Ferenc npf. szakaszvezető, Jandl Oszkár npf. tizedes, Kelen Lajos npf. tüzér, Straff József tüzér, Komáromi János, Fábán János, Wéber Gyula npf. tüzérek, Györök János tüzér, Berg János,

Miskovics János npf. tüzérek, Hobán Imre, t. hajtótüzér, Balogh János npf. tüzér, Bognár Ferenc szakaszvezető a 41. h. táb. tarackoseredben, Bleier János, Pödör Albert, Németh Gyula npf. tüzérek, Nagy Lajos tisztiszolga, Lapát István npf. tüzér, Záhorszki Imre t. tizedes, Kalmár Ambrus, Nitz János, Vertelics János, Tomor Pál, Martin János npf. tüzérek, Makk Károly, Link Ferenc npf. tüzérek, Szabár Ferenc, Kromwald János, Kovács József I. tüzérek, Fodor Sándor, Mihályfi István, Bleich János npf. tüzérek, Németh Ferenc tüzér, Szabó Pál, Barna Aurél, Molnár József, II. npf. tüzérek, Csorba György t. tüzér, Dékány Imre, Csikós Béla npf. tüzérek, K. Kiss András c. tizedes, Csankó Markó Pál npf. főtüzér, Fummer József, Koncsik József t. főtüzérek, Mészáros Ferenc főtüzér, Ocskó Sándor, Olvasztó Miklós npf. főtüzérek, Pető Imre t. főtüzér, Patucsek István npf. főtüzér, Répás József, Sándor György, Varga Pál János II. npf. főtüzérek, Bazsa Lajos, Balka Simon, npf. tüzérek, Deszk Mihály tüzér, Gödöllei István, Herman Ferenc npf. tüzérek, Izsán József tüzér, Litky László, Lits András, Márkus József t. tüzérek, Mimmics Máttyás npf. tüzér, Molnár Sándor tüzér, Pandur Sándor, Szabó András, Szabó István II. npf. tüzérek, Szever Gyula tüzér, Tamás Vendel, Tóth Tamás, Fenyák István Zsilinek Mihály npf. tüzérek, Klucsik György tizedes a 41. h. táb. nehéz tüzérezredben.

(Folyt. köv.)

— **Orgonahangverseny.** A 7. (41.) honvéd pótüteg által e hó 16-ára tervezett jótekonyelű orgonahangverseny a Veszprémben erős mértékben fellépett spanyol járvány következtében bizonytalan időre elhalasztott. A rendezőség ez uton értesíti a közönséget, amelynek sorából igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a hangverseny iránt, hogy a már megváltott jegyek érvényben maradnak. A hangverseny megtarthatásának időpontjáról a lapok utján kellő időben fog értesülni a közönség.

— **Dicséret a hadikölcsönért.** A honvédelmi miniszter a VIII. magyar hadikölcsön jegyzése körül kifejtett kiválóan buzgó és sikeres tevékenységükért okirattal megdicsérette Neumann Árpád 31. h. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagyt, dr. Mohácsy János 31. h. gyalogezredbeli npf. főhadnagyt és bükfalvi dr. Kovács Nagy Sándor, 7. honvéd pótütegnél beosztott npf. főhadnagyt.

— **Megyegyűlés.** Veszprém vármegye törvényhatósági bizottságának téli közgyűlése december 4-én s következő napon lesz megtartva.

— **Kitüntetett orvosok.** Amint egy másik közleményünkben is megolvasható, a király a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta dr. Wallner Emil népfelkelő ezredvezőnek. A kitüntetett Veszprém város orvosi karának egyik jeles tagja, aki a mozgósítás kezdetekor a harctéren teljesített szolgálatot, majd onnét vissza vezényeltetvén, a veszprémi cs. és kir. tartalékkórházhoz osztott be s itt a legteljesebb megalégedésre fejt ki buzgó tevékenységet. Ez érdemei elismerésül kapta a fent jelzett kitüntetést, ami a város közönsége körében az osztatlan öröm viszhangjára talált. — Itt említjük meg, hogy hasonló érdemrendet kapott öfelségétől, bizonyára hasonló kiválóságaiért a veszprémi származású dr. Cholnoky Ferenc pécsi orvos is, aki mint népf. szolgálatra kötelezett polgári orvos teljesít szolgálatot. Ez utóbbi fia néhai dr. Cholnoky László, volt Veszprém városi főügyészek és unokaöccse dr. Cholnoky Ferenc kir. tanácsos, veszprémi kir. törvényzéki és kórházi főorvosnak.

— **Közig. bizottság.** A veszprémi közig. bizottság e hó 10-án tartotta rendszeres havi ülését dr. Bibó Károly főispánhelyettes alelnök elnöklése alatt. Az előadók javaslata tudomásul vették és ez ügyek egy a főmint az albizottságokban elintéztet nyertek

Nevetesebb tárgya volt az ülésnek *Havas Jakab* m. krr. törvényhatósági állategészségügyi felügyelőnek az indítványa, amelyet pártfőnök elfogadtak.

— **A Stefánia-szövetség vármegyénkben.** E cím alatt még az év május havában közöltük, hogy az Orsz. Stefánia-Szövetség „Veszprémi vármegyei Fiókszövetségét” az anya- és csecsemővédő egyesület öhajja megalakítani és lakoztatták azt a megleghangú meghívást, amelyet az akkori főispánnak az élen még hét notabilitás intézett a megye lakosságához. Most ezt a felhívást megismétlik, felszólítván mindenkit a Szövetségbe való belépésre. Csakhogy ezáltal már nem V., hanem 133 aláírást követendő példát a hazafiasság és humanizmus terén.

— **A megyegyűlés tárgysorozatainak előkészítése.** Igen sok nehézséget okozott a megyei közgyűlések tárgysorozatának előkészítésénél, hogy az egyes járásokból a közgyűlés elé érkező ügydarabok későn, ugyiszólván az utolsó pillanatban érkeztek be az alispáni hivatalhoz, aminek következménye az előadók lázas, nem egyszer kapkodó munkája volt. Ezen a visszásságon segítenél, dr. *Bibó Károly* alispán most egy régi tervét valósította meg. Körrendeletben ugyanis felhívta a járások főszolgabírát és a városok polgármesterét, hogy a decemberi megyei közgyűlés elé tartozó ügyeket *legkésőbb az év november 15-ig* okvetlenül terjeszték be, mert később beérkező ügyek a közgyűlésen tárgyalhatók nem lesznek. Hogy pedig ez által az érdekek csorbát ne szenvedjenek, utasította őket a közgyűlés elé tartozó ügyek sürgős beértesítésére.

— **Tanítók személyi pótléka.** A tanfelügyelőséghez érkezett értesítés szerint az állami tanítók személyi pótlékát a vallás- és közokt. miniszter ezután hivatalból fogja kiutaltatványozni.

— **Spanyol nátha.** A gonosz háborús nyavalya igen nagy arányokat ölt egész vármegyénkben. Veszprémben pénteken az egészségügyi bizottság újból összehívta dr. *Ovári Ferencc* orsz. képviselő elnöklése alatt s ott dr. *Rosenberg Jenő* kir. tanácsos főorvos ismertette a helyzetet. A spanyol baj igen erősfokú és nagyon terjed, szükséges tehát a legszigorúbb óvintézkedés. A bizottság megállapítván a járvány terjedését, átalakult járványbizottsággá és kimondotta, hogy a *járvány tartamára az összes iskolák és óvodák bezárandók*, a mozi megnyitása nem engedélyezhető, sem más csoportosabb összejövetel, a vendéglők és kávéházak pedig naponként háromszor: reggel, délben és este egy fél óráig szellőztetendők. Ezen kívül újból hirdetményt fog közzétenni a hatóság, amelyben az óvintézkedéseket közölni fogják. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy tekintettel az orvosok rendkívüli elfoglaltságára, katonai orvosokat fog kérni a kormánytól, ugyszintén egy gyógyszerészszéket is, hogy a tulajdonos beletétele folytán bezárt Czermák-féle gyógyszerterület újra kinyithassák. Végül felkérte a bizottság az orvosokat, hogy egymás között osszák föl az éjjeli inspekción, mert az éjjel-nappal is agyonfáradt orvosok valamennyire nem bírja éjjel is a nagy strapációt. Az éjjeli inspekciónak pedig a város egy fogatát bocsát a rendelkezésére. — **Reméljük, hogy ezeknek a helyes intézkedéseknek meg lesz a kellő fogantatja és a járvány terjedésére gátló hatása.** Csak aztán a közönség is tartsa magát azokhoz, mert akkor igazán nem ér semmit az iskolák bezáratása, ha a szülők a gyermekeiket — mint látni lehet — rosszul öltöztetve, meztelán hagyják az utcán futkosni és meghűlni. Rémülétre nincs ok, sőt a tudóság idegesség is hátrányos, de az előírt szabályok betartása nemcsak tanácsos, hanem egymás iránt tartozó emberi kötelességünk is. A vörösvírjárvány-cédulák, amelyek jelzést fogják a betegség, eléggé figyelmeztetni fognak az óvatosságra.

— **Ütések Veszprém városnál.** Veszprém város képviselőtestülete e hó 30-án *közgyűlést* tart, amelyen tárgysorozatra kerül a tisztviselők fizetésjavítás iránti kérése is teljesen előkészítve úgy, amint azt a polgármester a múlt közgyűlésen megígérte. — **A közgyűlést megelőzőleg a hó 24-én d. e. a pénzügyi és gazdasági bizottságok,** 28-án d. e. pedig az *állandó választmány* tartanak ülést és előkészítik a közgyűlési tárgysorozatot.

— **Hangyaszövetkezet Veszprémben.** A szervező bizottság most helyiséget keres a szövetkezet részére, ami bizony a mai lakásviszonyok mellett nem megy olyan könnyen. Amint megfelelő helyiséget találnak, azonnal megtartják az alakuló közgyűlést és a szövetkezet is nyomban megnyílik utána.

— **Tanítók katonai felmentése.** A vallás és közokt. miniszter értesítette a kir. tanfelügyelőséget, hogy az arconval mőgötti szolgálatot teljesítő tanítók katonai szolgálat alóli felmentése iránt tehetnek előterjesztéseket. Az arconvalbeli szolgálatban álló tanítók közül pedig a honvédségnél zászlósi rangig, a közönsöknél hadapródjelölt őrmesteri rangig lehet felmenteni a tanítókat, de csupán abban az esetben, ha fegyveres szolgálatra alkalmatlanok.

— **Hadisegély felszólamlási bizottság.** A vármegyei hadisegély felszólamlási bizottság holnap, okt. 14-én tartja rendes ülését a vármegyeházán.

— **Emelkedik a bor ára.** Az utóbbi időben a borárak országosan hanyatlottak, aminek oka volt, hogy a német és osztrák borkereskedők Bulgáriá kiválása napján megijesztették a verségi borteljesítőket olyannyira, hogy ezek végül a bor hektoliterjéért 200 koronán alul kínálták. Az osztrák és német kereskedők azonban ilyen áron sem voltak hajlandók vásárolni, hanem a bolgár fejevetség megkötésének napján elutaztak. Most ismét visszatértek: Am most már a gazdák is fölcsovdudtak az első ijedségükből és nagyobb árat kérnek a mustért, jelenleg a cefrének hektoliterjéért 320—350 koronát kérnek, ami 6 koronás borárnak felel meg.

— **Prémium a burgonyáért.** Közhírré tesztem, hogy az 1918. november 1-ig önként felajánlott burgonya métermázsája után 5 kor. ártöbblet engedélyeztetett. Veszprém, 1918. október 7. Dr. *Komjáthy s. k.*, polgármester.

— **A veszprémi magántisztviselők beszerzési csoportjától.** A csoport vezetője értesíti tagjait, hogy *Schwarz Ignác* kereskedő Szabadi-utca 1. szám alatti üzletében kézzel szedett erdélyi kevert fajalmát oszt szét kg.-ként 250 fillérért, amiből 1—1 tag kb. 50 kg.-ot vásárolhat. Későn jelentkezés kielégítését nem garantálhatjuk. A pipere szappanból, amelynek K 5.80 helyett K 5.20 az ára, minden tag havonként 1 drb-ot kaphat; ugyszintén gyufából is legfeljebb 10 dobozt 8 fillér egységárban. A fehér bab kímérése hétfőn kezdődik kg.-ként K 4.20. egységáron s egyelőre bezárólag 3 családtag részére 1 és fél kg., 4 vagy több családtagot képviselő tagnak pedig 2 és fél kg. fog kiadni. A csoport megalakulását és működését a közlelmezési miniszter ut 209580—1918. szám. V-b. alatt jóváhagyólag tudomásul vette s a vonatkozó leiratát Veszprém város tanácsa szeptember hó 25-én tartott üléséből azon értesítéssel küldte meg a vezetőségnek, hogy a csoport tagjai részére a közlelmezési ügyosztály külön törzskönyvet fog készíteni, amiről a városi számvédelem is értesítetett. A miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a csoport részére az ellátás az általánosnál hosszabb tartamra és egyúttal biztositással s ennek megvalósítása érdekében sürgősen felhivatnak a tagok, hogy cukorjegyüket rövid időre előjegyzés és egységes kiutalás céljából haladéktalanul adják le *Schwarz Ignác* üzletében, mert a tagoknak kijáró kedvezményekre és egységes hosszabb ellátásra s különféle kiutalásokra csak azok

számíthatnak, akiknek cukorjegye a városnál a csoport utján láttamoztatott. Egységesen fogják megkapni a tagok a rövidesen kiosztásra kerülő rumot is. A már uton lévő gyertyán kívül sikerült a csoportnak október és november havára 100—100 kg. *Franck-káv* kiutalását is kieszközölni, aminek szállítását szorgalmazzuk. Hogy a napokban forgalomba hozott szajtból a tagok a csoport utján nem részesülhetek egységesen és biztosan, ennek kizárólag a jóindulat híján szűkösökös városi főszámvívő az oka, aki a városi tanács ülésén hozott s vele külön is közölt fenthivatkozott határozat dacára nem röstellte azt a kijelentést tenni, hogy a csoport megalakulásáról neki (!) nincs tudomása. Ezt csak azért közöljük, hogy lássák a magántisztviselők, miszerint egy rend. tan. városban a város fejei: a polgármester és a polgármesterhelyettes ur elismerésre méltó, legmesszebb menő jóindulattal mellett egy városi főszámvívő meg meri engedni magának, hogy csak tiszteletre és támogatásra érdemes csoportunk boldogulása, elé nehézségeket gördítsen.

— **A lámpabél ára.** Közhírré tesztem, hogy a Pamutközpont által forgalomba hozott fekete csiku lámpabél maximális ára a következő: 3. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 17.5 fill., 5. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 29 fill., 8. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 29 fill., 11. sz. lámpabél méterenként csomagolással együtt 39 fill. Veszprém, 1918. október 7. Dr. *Komjáthy s. k.* polgármester.

— **Fatalpu cipő az enyingieknek.** A Népruházati bizottság Heumann D. enyingi kereskedőnek 50 pár fatalpu cipőt utaltványozott ki.

Vizlakölyök, 8 hónapos, tartatlan, kedvezőtlen lakásviszonyok miatt eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

— **A szeszrendelet.** Megjelent a hivatalos lapban a pénzügyminiszter rendelete a szesz maximális áráról és egyúttal arról, hogy a szesztermelés 60 százalékát lefoglalja. Az eredetien tervezett maximális árat a pénzügyminiszter leszálította, mert a bor árának csökkenésével kapcsolatban a tengeriből, burgonyából és cukorrépából előállított finom szesz árat párhuzamba kellett helyezni a bor leparlása révén elérhető szesz árával. A rendelet *kétféle szeszárát* állapít meg. 1. A *zdr ald vett szesz*, a mely az egész szesztermelés 60 százalékát teszi, hektoliterenkint 2170 korona áron kerül forgalomba. A kontingens-szesz után 420 korona és az exkontingens-szesz után 400 korona a termelőé, 50 korona a finomítóé (a tavalyi 25 helyett), 50 korona a nagykereskedőé és a fönmaradó összeg, amely a kontingens-szesznél 1650 koronát, exkontingens-szesznél 1670 koronát tesz ki, a *kincstár* illeti. 2. A *szabadforgalomban* meghagyott szesz, amely az összes termelés 60 százaléka lehet, 2370 korona áron hozható hektoliterenkint forgalomba. Ebből a kontingens-szesz után 620 korona, az excontingens-szesz után 600 korona a termelőé, 50 korona a finomítóé, 50 korona a nagykereskedőé s a fönmaradó összeg, mely a kontingens-szesznél 1650 korona, az excontingens-szesznél pedig 1670 korona, a *kincstár* illeti. Hogyha a termelő vagy a finomító, vagy a finomítóval nem foglalkozó szabad raktár vállalkozója finom szeszt nem nagykereskedőnek ad el, nagykereskedői jutalék címén csak 20 koronát számíthat föl hektoliterenkint és 30 korona a *kincstárnak* jut. A repából előállított szesz után ezáltal is hektoliter-fokonként 40 fillér külön *kincstári* részesedést kell fizetni. Az 1918. szeptember elseje óta termelt szesz, ha még nem került szabad forgalomba, a mai rendeletben megállapított részletes szerinti adózik. Zárolt szeszről *gazdasági munkások pálinkaszükségletére* és a lakosság rumszükségletére

kiutalt vagy kiutalandó szeszmenyiség után ez évi október végéig történő szállításoknál hektoliterenkint 2000 koronás maximális árat kell fizetni. A szabad szeszt a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdekből, finomító szabad raktárakból és egyéb szabad raktárakból csak a pénzügyminiszter külön engedelmére alapján lehet elszállítani. Ha valamelyik szeszfőző október 15-ike után szesz szállítására vállalkozott, ezt 40 százalék arányban köteles teljesíteni.

Képes újságok (több, de nem teljes évfolyam) és maulatur papíros eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— „Vasárnapi Újság“. A lap október 6-i száma igen érdekes képeket közöl a macedóniai harcok színhelyéről, a franciák nyugati előnyomulásáról, a Szépművészeti Múzeum új szerzeményeiről, királyunk nagyanyjának szombathelyi látogatásáról. E számban kezdődik Havas Gyulának, a fiatalon elhunyt kiváló tehetségtű írónak „Pünkösdi prédikáció“ című regénye; az író arcképével és nekrológiával. Szépirodalmi olvasmányok még: Vargha Gyula verse, Bársony István vadász-tárcája, Schöpplin Aladár színházi kritikája, a Megalkozott szerelem című pompás francia regény. Egyéb közlemények: Izabella főhercegnő egy budapesti polgári hadikonyhában s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Újság“ előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Újság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér

Perzsia, — —
Breitschwanz,
Sealskin — —

kabátok

Alaska, kék, ezüst,
fehér róka — — —

**boák
karmantyuk
nagy választékban**

**KEMÉNY SZÜCS
SZÖRMEÁRUHÁZABAN**

Budapest, VI., Andrássy-ut 6.
Arjegyék ingyen. Telefon 62—76.

Videki rendelések postán is eszközölhetnek.

**HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.**

Prima sárga

KÉN LAP (Einschlag)

kilója 35 korona

**Előre lássuk el magunkat
szőlőkötöző-papirzsineggel.**

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kitűnő Rafflapot papirzsinégnket, kapható bármily nagy mennyiségben azonnal és későbbi szállításra a

Papírárugyári és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6.
Sürgöncyim: Papírtex. Telefon 83—63

Riportert

keresünk,

aki ügyes, megbízható

és

a laphoz hű lenne.

Mellékfoglalkozáskép is űzhető.

Jelentkezni bármely nap d. u.
2 és 3 óra között szerkesztőn-
günkben, **Kossuth Lajos-utca
22. sz.** alatt lehet.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és
9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-
kőrös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos, Czermák Lipót,
Incze Kálmán és Kocsuba Emil
gyógyszertárában.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőkhöz, nyugdíjasokhoz, kő-
műi előjegyzésre életbiztosítással kezesség
nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra
ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre,
második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, élet-
biztosítási kötvényeket, ezüstműveket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

5, 10, 15 és 20 kilós postacsomagban
utánvét mellett.

JÓZSEF M. GÁBOR és TÁRSA cégnél
műsz. és vegyip. keresk.

Budapest, V., Géza-utca 5. sz.

Telefon 83—01.

Vizskotegséget, Sömört, Rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig ere-
dező peccétes Dr. Fleisch-félét kérjünk.
Próba tégely 3— K. nagy tégely 5 K.
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Pekete sas“ gyógyszerész
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül ter-
jedelmükre. Közlendő a birtok művelési
ága, termérték, a birtok teherterelei,
részletes leírása az épületeknek, fun-
dus instruktus részletezése, vasuti álló-
más s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.) Telefon 98.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Ajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejcsarnok, Siófok,
vagy Központja Kaposvár.